Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францѣшканьска ч. 10, двери 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вольнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 230. Нинѣ: Карпа; завтра: Параскевы; (рим.) Ивана, Аманда. Второкъ 13 (25) жовтня 1892. Всходъ сонця 6 г. 36 м.; заходъ 4 г. 51 м. Баром. 762 герм. + 8·4° + 1·1°. Рôкъ II.

Спадщина Цаппа.

Мы вже подали коротко исторію теперѣшного конфлікту межи Румуніею и Греціею; Причиною его стала ся, якъ вже звѣстно, 20-міліонова спадщина Цаппа. Дивно мусить стати кождому, що двѣ державы задля спору, котрый дотикає бôльше приватнѣ стороны и длятого належить властиво передъ суды, выступають такъ завзято противъ себе, що ажь зрывають всякі зносины дипльоматичнѣ зъ собою, вôдкликують своихъ пословъ и консулѣвъ, такъ, якъ то звычайно дѣє ся тогды, коли мае вже наступити выповѣдженє войны. Не треба однакожь забувати, що то дѣє ся на Балканѣ, де все дѣє ся не такъ, якъ де инде, и кожда навѣть на око маловажна рѣчь може стати ся несподѣвано й причиною великого заколоту. На разѣ певно нема тутъ нѣякои причины побоювати ся войны. Греція не буде єѣ вести зъ Румуніею хочь бы вже длятого, що не мае якъ и зъ чимъ. Черезъ Туреччину и Болгарію годѣ перебрати ся Греціи до Румуніѣ, а черезъ Дарденелѣ и Босфоръ не достанесь такожь до Румуніѣ, бо разъ не мае вôдповѣдной до того фльоты военнои, а вôдтакъ черезъ тѣ проливы не вôльно переплывати нѣчимъ кораблямъ военнымъ. Такъ отже зôрванє дипльоматичныхъ зносинъ Греціѣ зъ Румуніею, за котрымъ правильно могло бы наступити выповѣдженє войны, не мае бодай на разѣ нѣякого практичного значѣня.

Инакше представить ся рѣчь, колибъ Греція схотѣла зажадати помочи якоись другои державы, а та схотѣла бы дѣйстно выступити въ оборонѣ Греціѣ. Не трудно догадатись, до котрои державы звернулась бы Греція зъ просьбою о помôчь. Звѣстно прецѣ загально, що Греція стоить по сторонѣ Россіѣ, а крôмѣ того єѣ король єсть сполученый родинными звязями зъ петербурскимъ дворомъ. Колижь ще дальше звaжиться и то, въ якихъ вôдносинахъ стоить Румунія до Россіѣ: що она въ послѣдныхъ часахъ стала сильною запорою для Россіѣ въ єѣ можливôмъ походѣ на Балканъ, що політично вôдклонилась зовсѣмъ вôдъ Россіѣ и станула по сторонѣ союзныхъ державъ, що спріяє Болгаріи и т. д. — то мимо волѣ приходить на гадку, що причину конфлікту межи Греціею а Румуніею задля спадщины Цаппы, треба шукати не деинде, лишь таки въ россійскôй політицѣ на Балканѣ. Єсть то та сама політика, котра наказувала Россіи недавно выступити въ Туреччинѣ зъ протестомъ противъ гостины Стамболова, жадати вôдъ неѣ свобôдного переходу черезъ Босфоръ и Дарданелѣ, допѣкати Туреччинѣ жаданємъ чимскорше сплаты контрибуціѣ военнои и т. д.

Греція майже вôдъ самого початку свого конфлікту зъ Румуніею ставилась остро и грозила зôрванємъ вôдносинъ дипльоматичныхъ. То показуєсь зъ переписки дипльоматичнои межи обома правительствами. Румунія знову опираючись на межинароднôмъ правѣ выходить зъ того становища, що якась держава не може набувати на власнôсть землю въ другôй державѣ — выимавши хиба деякі спеціяльнѣ случаѣ (консуляты, посольства и т. д.) и длятого, якъ такожь зô взгляду на спадкоємцѣвъ Цаппы хотѣла, щобы цѣлу справу рѣшили суды.

Чимъ сей конфліктъ закôнчить ся, годѣ ще сказати. Доси не вôднеслась ще Греція о помôчь до другихъ державъ; але навѣть и въ такôмъ случаю годѣ припускати, щобы котрась держава, хочь бы навѣть и Россія, хотѣла мѣшати ся чинно до сего конфлікту и выкликувати въ него ще бôльшій заколотъ. Скорше можна припускати, що цѣла справа залагодить ся въ мирнôй, дипльоматичнôй дорозѣ.

Справы краєвѣ.

(Реґуляція рѣки Буга.) Одною зъ найважнѣйшихъ реґуляцій, яку Выдѣлъ краєвый загадує зачати въ 1893 р., єсть реґуляція рѣки Буга вôдъ устя Полтвы въ Буску ажь до границь державы. Кошты сеи реґуляціѣ преліміновано на квоту 594.000 зр., а до сихъ коштôвъ мають причинити ся, пôсля ухваленои на послѣдной сесіи соймовой уставы: фондъ краєвый безворотною запомогою у высотѣ 40% прелімінованыхъ коштôвъ; державный фондъ меліораційный безворотною запомогою у высотѣ 30% коштôвъ, зъ застереженємъ конституційного дозволу; державна дотація водныхъ будôвель зъ огляду на обнятый проектомъ реґуляційнымъ сплавный просторъ мѣжь Добротворомъ а границею державы, рôвножь намѣрене усплавлене примежного горѣшного простору мѣжь Добротворомъ а Бускомъ, безворотною запомогою у высотѣ 20% коштôвъ зъ застереженємъ конституційного дозволу; вкôнци властителѣ ґрунтôвъ и заведень, положеныхъ въ округѣ конкуренційнôмъ, якій означать власти адміністраційнѣ, рештою прелімінованыхъ коштôвъ, пôсля хôсна, якого треба надѣяти ся, або пôсля величины не…

Чужій грôшь.

I.

Було то вечеромъ. До двора богатого мельника и властителя каменицѣ въ мѣстѣ Т… заѣхавъ на подвôрє великій возъ, прикрытый плахтою. Вôзникъ злѣзъ потяжко зъ воза, выпрягъ конѣ и бравъ ся стягати плахту зъ него, ажь наразъ и вôдозвавъ ся: Ось и лежить на возѣ!

— Хто такій? — спытала служниця, що стояла на дворѣ.

— Не пытай, — каже паробокъ — а закличь лѣпше господаря, най скаже, що робити.

Збѣгло ся пятеро чи шестеро людей челяди, обступили вôзъ та пытають: „Хто такій, хто лежить?“ Хтось засвѣтивъ сѣрничокъ. Жѣнки пѣкарѣ стали заглядати, але й заразъ вôдскочили вôдъ воза, бо на нѣмъ лежавъ якійсь старый чоловѣкъ, мабуть вже неживый, скорченый у двоє, очи у него замкненѣ, а лице запале ся якъ у мерця.

— Бѣдачиско! Вже сконавъ! — вôдозвала ся якась жѣнка.

— Де ты его взявъ? — пытає другій паробокъ.

— Отъ де взявъ: Лихо менѣ его упхало на дорозѣ. Ѣду порожнымъ вовомъ, ажь дивлю ся, а то лежить въ ровѣ якійсь чоловѣкъ. Коли я пôдъѣхавъ ажь до него, дивлю ся, а вôнъ цѣлый жовтый якъ воскъ; каже, що не вдужає, що не може вже дальше ити та просить, абы его пôдвезти до мѣста. Я змилувавъ ся надъ нимъ та взявъ. Ѣду дальше, оглядаю ся, а вôнъ сидить на возѣ. Ну, нѣчого; ѣду дальше. По якôмсь часѣ оглядаюсь знову — его вже нема. Гадаю: злѣзъ десь по дорозѣ, а то, ось тобѣ маєшь, привѣзъ трупа до дому. Щожь зъ нимъ теперь дѣяти?

Тымчасомъ засвѣтили лѣхтарню. Зъ хаты выйшовъ и самъ господарь, чоловѣкъ малого росту, присадковатый. Глянувъ, а далѣ й каже: „Єго бы вôдвезти до шпиталю; але якъ теперь зъ нимъ возити ся, коли вже пôзна пора. Хиба вже до завтра зачекати; вôнъ и такъ вже не живый, а рано дасть ся знати до поліціѣ. Але де его тымчасомъ пôдѣти? Чуєте, Бартова, — каже господарь до сторожихи — у васъ єсть порожна комора, то хиба зложити его въ тôй коморѣ“.

Сторожиха ажь зблѣдла, коли таке почула. Мерця здоймили зъ воза и занесли до комори та поклали тамъ на соломѣ.

II.

Була вже одинацята година въ ночи. Сторожиха не могла спати. У неѣ бувъ все на думцѣ той чоловѣкъ, заєдно стоявъ ѣй передъ очима. Таки видѣла, якъ его несли до комори и якъ клали на солому. Руки и ноги у него вже були повислп й вôнъ вже не вôддыхавъ. А може вôнъ не померъ, може лишь зôмлѣвъ? — думає собѣ. Встала зъ постелѣ, засвѣтила лямпу и пустилась до комори.

Отворила тихенько дверѣ вôдъ комори. Зъ середины повѣяло вохкимъ холоднымъ воздухомъ. Ажь морозъ пôшовъ по єѣ тѣлѣ. Затиснула лямпу въ руцѣ и станула на порозѣ якъ прикована. Посвѣтила до середины, дивить ся, а вôнъ лежить жовтый якъ трупъ и не рушаєсь. Ѣй здавало ся навѣть, що вже чуе сопухъ вôдъ трупа.

„То не може бути, то лишь менѣ такъ здає ся, бо я бою ся“ — думала собѣ, а наразъ взявъ єѣ дѣйстно такій лякъ, що ажь мало не крикнула и не пустилась втѣкати. Набрала однакожь знову вôдваги и приступила близше. Тажь вôнъ не удає неживого и не забе єѣ. Поставила лямпу на якусь бочѣвку и стала мерцеви приглядати ся близше. Вôнъ не рушаєсь и не дыхає; лишь нôсъ ему потягнувъ ся и кидає вôдъ свѣтла тѣнь на запале лице. Надслухує ще лѣпше. Вôнъ не дыхає, застигъ таки зовсѣмъ. Нема вже чого бояти ся, бо мертвый не встане, не убє єѣ.

Приложила ему руку до грудей, абы переконати ся, чи вôнъ таки направду вже померъ. Дотулилась рукою до грудей и намацала тамъ пôдъ одежею щось твердого. Взяла єѣ велика цѣкавôсть, щобы то такого було и призадумалась на хвильку, а далѣ таки постановила переконати ся, щобы то

безпеченьства, яке мае бути ухилене, або такожь, на скôлько розкладъ коштôвъ на тôй основѣ не дасть означити, пôсля вартости тыхъ ґрунтôвъ и заведень. Для переведеня цѣлои реґуляціѣ рѣки Буга означено часъ дванацяти лѣтъ, а початокъ реґуляціѣ на 1893 р.

Міністерство рôльництва прирекло въ засадѣ причинити ся до коштôвъ сеи реґуляціѣ запомогою 20% зъ державнои дотаціѣ будовель водныхъ и 30% запомогою зъ державного фонду меліораційного — однакъ заявило, що перша рата повысшихъ запомогъ не може бути вôддана до розпорядимости передъ 1894 р.

Однакъ щобы не опôзняти початку робôтъ, Выдѣлъ краевый зъ огляду на се, що реґуляція рѣки Буга нагла и важна, зачне сю реґуляцію вже въ 1893 р., на разѣ на рахунокъ краевои запомоги, котра вставлена до буджету краевого на 1893 рôкъ въ квотѣ 19.800 зр.

Зреалізоване проекту реґуляціѣ рѣки Буга вôдповѣдае давно вже соймомъ признанôй потребѣ, бо мае цѣль не лишь осушити ґрунты по надъ берегомъ, але крôмъ того робити можливою реґуляцію численныхъ притокъ Буга и робити ту рѣку сплавною, а зъ того можна надѣяти ся великого хôсна на будучнôсть для тыхъ околиць, обильныхъ въ лѣсы. Цѣлый просторъ намѣренои реґуляціѣ выносить $105\frac{1}{2}$ кільометрôвъ.

Переглядъ політичный.

На Угорщинѣ заносить ся на кризу кабінетову. Справа вѣнцѣвъ на памятнику Генціого (погибшого въ 1848 р.) стала ся причиною, що становище президента кабінету Сапаріого есть захитане. Кажуть, що Сапарій щевъ маю проектувавъ, щобы памятникъ гонведôвъ украсила вѣнцями спôльна армія. Въ кругахъ дворскихъ принято сей проектъ холодно. Коли однакожь Сапарій предложивъ, щобы и памятникъ Генціого украсити вѣнцями, принято сей проектъ яко торжество помиреня. Тымчасомъ угорска опозиція спротивилась тому и становище Сапаріого стало непевне. Опозиція голосить вже, що Апоній мае стати міністромъ для справъ внутрѣшныхъ. Зъ другои стороны знову заперечують рѣшучо, мовь бы Сапарій мавъ уступити.

Рада державна мае зôбрати ся вже дня 5 падолиста с. р.

Вѣсть, будьто бы правительство російске мало обняти въ свôй зарядъ всѣ зелѣзницѣ въ полуднево захôдныхъ ґуберніяхъ, есть безосновна.

Новый редакторъ „Дневника Варшавского“ оголосивъ письмо въ згаданôй ґазетѣ, въ якій способъ буде дальше редаґувати сю ґазету и каже, що вôнъ симпатизуе зъ Поляками и на его поглядъ опѣка російскои державы не буде стояти на перешкодѣ одрубности краю пôдъ взглядомъ релігійнымъ, національнымъ и етноґрафічнымъ. Противъ того не буде вôнъ выступати, але завсѣгды боронити идею великои російскои державы.

Новинки.

Львôвъ дня 24 жовтня.

— **Перенесеня.** П. Намѣстникъ перенѣсъ ц. к. концепіста Намѣстництва Петра Пшибильского зъ Ярослава до Чорткова, а практикантôвъ: Зенона Ґлажевского зъ Турки до Старого мѣста и Вінк. Вичковского зъ Камѣнки до Залѣщикъ.

— **Стіпендія св. Георгія.** Митрополича консисторія розписуе конкурсъ на одну стіпендію имени св. Георгія, призначену для слухателѣвъ правъ, въ рôчнôй сумѣ 100 зр., почавши вôдъ 1 курсу шкôльного 1892/3 року. Кандидаты мають выказати ся: 1) що походять вôдъ вôтця руской народности и суть греко-кат. вѣроисповѣданя; 2) що они бѣдні; 3) що покôнчили ґімназію зъ дуже добрымъ успѣхомъ. Сыны греко-кат. мешканцѣвъ мѣста Дрогобича, при другихъ рôвныхъ обставинахъ мають першеньство. Студенты університету дôстаючі ту стіпендію мають выказати ся, що слухають або вже слухали выкладôвъ руского языка и рускои літературы. Просьбы о стіпендію, заосмотрені вôдповѣдными свѣдоцтвами, мають вносити ся на руки збору професорôвъ правничого факультету до греко-кат. митрополичои консисторіи у Львовѣ найдальше до 30 падолиста 1892 року.

— **Канонічну институцію** на парохію Касперôвцѣ, декан. залѣщицкого одержавъ о. Ив. Бѣлорускій, сотрудникъ зъ Чорткова.

— **На побôльшене фонду на памятникъ Тараса Шевченка** обѣцяли дальше причинити ся своими працями вп. товаришки: Олеся Озаркевичева и Оксана Озаркевичѣвна зъ Городка, Маруся и Монця Чубатôвны зô Львова, Юлія Цибриньска зô Львова, Стефанія Чубатôвна зъ Коломыи и Иванна Партицка — Всѣхъ зголосившихъ ся доси есть 132, а зъ тыхъ надôслали вже свои роботы: Евґенія Ильницка зъ Унятичь суконный кошикъ на стѣну прикрашеный волѣчковыми цвѣтами; Олена Лаврôвска зъ Лôмны подушку гафтовану на плюшу; Софія Лаврôвска зъ Лôмны гачковане покрывало на стôлъ; Олимпія Цурковска зъ Черницѣ двѣ гачкованû широкû вставки до пошевокъ. Товаришки селянки зъ Иванкова: Маланя Гайдамахова вышивану вставку, Анна Процкова вышиваный ковнѣтръ и дуды, Софія Пакульокова два ґерданы, Каролина Мілерова одинъ ґерданъ, Анастасія Деревенкова вышиванû уставки до трехъ сорочокъ, Анна Беньковска одинъ ґерданъ, Катерина Солтусова уставки до сорочки тканû на варстатѣ.— Дальше: Галюся Барвѣньска зô Львова вышиванû на папоровôй канвѣ: пôдставку пôдъ лямпу, двѣ пôдставки пôдъ годинникъ, одѣяло на вазонокъ и двѣ пары пôдвязокъ; Юлія Цибриньска зô Львова одну широку вставку до пошовки гачковану; Маруся Чубатôвна вышиваный хрестиками настôльникъ; Люнця Чубатôвна вышиваный хрестиками ручникъ; Кароля Навроцка зô Шляхтинець пантофлѣ гафтованû шовками на суннѣ; Анна Леньковска зъ Янова хрестиковû вышивки до мужескои сорочки; Зиновія Насальска зъ Будинина кошикъ зъ прутикôвъ обвиваныхъ волѣчками; Марія Калимонôвна зъ Лôвчи гачковане покрывало на стôлъ и подушечку на шпильки вышивану хрестиками на аксамицѣ; Н. Н. зô Львова плюшове покрывало на малый столикъ; Валерія Ивановска зъ Санока гафтованый настôльникъ, а Марія Темницка зъ Шидловець гафтовану подушку на атласѣ. Фанты мають бути прекраснû, то можна сподѣвати ся, що й льотерія выпаде дуже добре.

— **Въ селѣ Настасовѣ** въ повѣтѣ тернопôльскôмъ перемѣнила ся тамошна читальня на **читальню „Просвѣты“** пôсля нового статута и дня 2 жовтня вôдбулись першû зборы, на котрыхъ уконституувалась читальня, вписалось 48 членôвъ и выбрано выдѣлъ, головою котрого ставъ душпастырь мѣсцевый о. Евстахій Цурковскій. Замѣтна при тôмъ обставина, що громадяне, завязуючи читальню „Просвѣты“, хотѣли справити несподѣванку своему панотцеви въ день его именинъ, котрû припадали 2-го жовтня, для того безъ его вѣдомости внесли самû подане до ц. к. Намѣстництва, а одержавши потверджене статута, повѣдомили такожь самû ц. к. староство о зборахъ въ дни 2-го жовтня — и того дня на готове уже запросили о. Цурковского. До выдѣлу читальнѣ увôйшли: о. Е. Цурковскій голова, Антонъ Дôльный заступникъ головы, Стефанъ Канцаръ писарь, Теодоръ Пиндусъ бібліотекарь, Федько Островскій скарбникъ, а Тимко Базаръ и Михайло Ракочій заступники выдѣловыхъ. Помѣщене на читальню вôдступае ч. Панько Завацкій даромъ.

— **Убійницю дѣтей,** Катерину Пришлевичеву, що згрызши ся утратою частины ускладаного гроша, въ липни с. р. задушила у Львовѣ двохъ своихъ сынкôвъ, вôдставлено онногды до заведеня божевôльныхъ въ Кульпарковѣ, бо лѣкарѣ сконстатували у неи божевôльнôсть. Въ наслѣдокъ того застановивъ судъ карный слѣдство противъ убійницѣ.

— **Новû золотû монеты** по 20 коронъ стали вже курсувати на Угорщинѣ. Минувшои суботы оголошено оповѣщене міністерства фінансôвъ, зъ котрого выходить

було. Розôпняла осторожно одѣжь на трупѣ; зъ пôдъ одежи показала ся груба сорочка. Сягнула за пазуху и дôткнула ся пальцями таки холодного тѣла. Вытягае якійсь мѣшочокъ, а въ нѣмъ бренять, видко, грошѣ, та й щось шелестить, мабуть банкноты. Вôдъ такои несподѣванки, страху и захланности, взяла еѣ якась така пристрасть, якои доси ще не зазнала. „То таки грошѣ! — думае собѣ — золото и банкноты! Єму вже грошей не треба“, — подумала собѣ и кровь вдарила ѣй до головы, а серце стало бити, якъ молотомъ. Запнула чимъ скорше одѣжь на мертвôмъ, вхопила лямпу, замкнула комору и вбѣгла до хаты. Встромила мѣшочокъ зъ грôшми въ попѣлъ на припѣчку, лягла на постѣль и задула свѣтло.

Але не могла спати, такъ була зворушена. Въ темнотѣ заедно показувалось ѣй жовте якъ вôскъ лице мерця зъ довгимъ носомъ. Цѣла въ потѣ перевертала ся на всѣ боки, але сонъ еѣ не бравъ ся. Встала и засвѣтила свѣтло. Роздумуе, чи вôднести назадъ грошѣ, чи нѣ. Совѣсть каже ѣй: Вôднеси, вôднеси заразъ! Але й заразъ вôдзываесь въ нѣй другій голось: Нѣ, не понесу теперь, бо страшно! Зажду до рана, а вôдтакъ вôднесу. Такъ мучилась цѣлу нôчь.

III.

Рано була вже комісія зъ лѣкаремъ въ коморѣ. — „Тифусъ.... каже лѣкарь, выразный тифусъ.

Розôбрали мерця и стали шукати въ одежи, чи чого не найдуть при нѣмъ. Пôдъ пôдшевкою верхнои одежи найшли якусь книжочку зъ кôлькома замащеными листками. Урядникъ ставъ перекидати листки, наразъ пристанувъ и выдививъ ся на вынидѣлого мерця та покрутивъ головою, а далѣ й каже до урядника:

— Чи далибъ вы вѣру, пане комісарь, що отсей бѣдачиско мае при собѣ чотири тысячѣ долярôвъ.

— Що вы кажете! — вôдозвавъ ся лѣкарь здивованый.

— Таки такъ! Ось тутъ стоить записано. Ажь не хочесь вѣрити! Видко, що то бувъ великій скупарь, коли на нѣмъ такû лахи, а въ нихъ така сума.

Лѣкарь глянувъ до книжочки, а тамъ було все докладно списано—цѣлый рахунокъ, бôльшû и меншû сумы, а разомъ всего: 4000 долярôвъ. На кôнци стояло написано: „Моя ощаднôсть“.

Стали заразъ шукати за грôшми въ лахахъ. Дивна рѣчь! Анѣ слѣду зъ нихъ. Скликано заразъ свѣдкôвъ, розпытувано всѣхъ, нѣхто не могъ нѣчого сказати. Прийшла й сторожиха, блѣда якъ стѣна, бо не спала цѣлу нôчь; такъ, бачите, казала, бояла ся трупа. Пытають и еѣ, але й она не знае нѣчого сказати. Умѣла, бачите, добре удавати: „Я? — А най же мене Господь Богъ боронить та заступить вôдъ такого! Нѣчогôсенько не знаю. Я навѣть и не подивилась на него. Та якъ бы менѣ по ночи ходити та ще й до мерця. Тажь я бы зô страху таки зъ розуму зôйшла, якъ бы лишь трупа побачила, а не то его дотыкала ся! Най мене Господь Богъ вôдъ того заступить!“

Переслухали свѣдкôвъ и не довѣдались нѣчого, а комісарь каже: Хто знае, чи то его книжочка! А може вôнъ еѣ де знайшовъ або укравъ.

Вернули назадъ до коморы до трупа. Позбѣгало ся богато цѣкавыхъ та заглядають, а попереду всѣхъ стоить сторожиха. Трупъ лежить розтягненый на соломѣ. Лице у него жовте; очи трохи отвертû, борода сива — выглядае якъ якій опирь. Сторожиха приглядаесь теперь по дни трохи лѣпше мерцеви, пригадуе собѣ нôчь и зачинае страшно дрожати, ажь наразъ таки крикнула на весь голосъ: Тажь то Барта!

Всѣ споглянули здиованû на жѣнку. Та бо й старшій мѣрочникъ пôзнае вже теперь трупа — то пяниця, давный мѣрочникъ Барта, чоловѣкъ сторожихи, що двацять лѣтъ тому назадъ десь бувъ щезъ, покинувши жѣнку и трое дѣточокъ въ найбôльшôй нуждѣ, а теперь вернувъ назадъ. Всѣ думали, що вôнъ вже давно померъ, и дѣти вже не жили, а его жѣнка стала була вôдъ тои поры за сторожиху у мельника.

Урядникъ взявъ то все на папѣръ, якъ належить ся, а вôдтакъ жартуючи каже до Бартовои: „Дивѣть ся!“ Отъ тутъ въ сѣй книжочцѣ списана вся ваша спадщина, та

що вже вôдъ того дня зачинають тî монеты курсувати. Оповѣщене то управильнює заразомъ и вымѣну дотеперѣшныхъ краєвыхъ и заграничныхъ золотыхъ грошей на золотî монеты по 20 коронъ. Грошѣ тî буде вымѣнювати въ мѣру запасôвъ будапештеньскій головный урядъ значковый и урядъ для замѣны металю. До вымѣны будуть принимати ся: кремницкî и австрійски дукаты, двацять-десять- и пять-франкôвки, выбиванî въ Австріи, Франціи, Италіи, Швайцаріи, Бельґіи и въ Монако, въ Румуніи и Сербіи; дальше штуки по двацять, десять и пять марокъ (нѣмецкî грошѣ), и наконець анґлійскî суверены. Вымѣна має вôдбувати ся въ такôмъ вôдношеню: за кільо дуката (мѣшаного золота) буде платити ся 3224 коронъ и 4 сотики; за кільо франкôвъ (мѣшаного золота) 2944 кор. и 76 сот.; за кільо марокъ (мѣшаного золота) 2944 кор. и 77 сот.; за суверены 3002 кор и 45 сотикôвъ. Тотî грошѣ, котрî треба буде доплатити дрôбными, понизше 20 коронъ, абы вырôвнати замѣну, будуть платити ся австрійскою валютою, т. є. старыми грôшми.

— **Самоубійство.** Въ Гольцяхъ, въ повѣтѣ низькôмъ, позбавивъ себе житя загально поважаный учитель народный Валентій Іжебикъ.

— **Зъ Балигородского пишуть:** Въ нашихъ горахъ маємо вже снѣгъ на 20 центиметрôвъ а притôмъ появили ся и вовки. Въ Буку, Кальници и Смерецѣ видѣли вовкôвъ, якъ гонили за вôвцями, а теперь, коли вôвцѣ позамиканî, то не трудно о выпадокъ и зъ людьми, якъ то бувало давнѣйше.

— **Заспы снѣговиѝ въ Россіи.** Зъ Сизраня въ симбірскôй ґуберніи доносять, що тамъ въ послѣдныхъ дняхъ упавъ такъ великій снѣгъ, що засыпавъ всѣ дороги и зелѣзницѣ. Зелѣзницю зъ Сизраня до Вязмы засыпало такъ, що кôлька поѣздôвъ зелѣзничихъ застрягло въ снѣгу и треба ихъ було розкопувати. Мѣжь иншими засыпало окремый поѣздъ, котрымъ ѣхавъ вел. князь Николай Николаєвичь. Поѣздъ мусѣвъ вôдъ рана до вечера стояти въ снѣгу, закимъ єго люде розкопали.

— **Зъ Буковины.** Въ Чернôвцяхъ при ул. Панаитôвъ войшла наразъ въ розуму Розалія Ґуцавка и въ приступѣ божевôльства хотѣла пробити себе ножемъ, однакъ лише поранила себе тяжко. — Олександеръ Валикъ зъ Зучки кинувъ ся въ Прутъ, якъ разъ у хвили, коли зловили єго на злодѣйствѣ. Вôнъ утопивъ ся. — Марія Михальчукъ зъ Боянъ, що вôддала ся передъ рокомъ за селянина, убила дня 18 с. м. свого мужа а сама кинула ся въ ставъ и утопила ся. Причиною того мала бути завдрôсть. — Въ Цуринѣ зъ незнаной причины позбавивъ себе житя Мартинъ Лешь, батько кôлькоро дѣтей. — Учитель дѣтей въ Новоселицѣ, Германъ Базель, терпѣвъ вôдъ довшого часу страшный бôль головы, котрый вкôнци допѣкъ єму такъ, що постановивъ зробити собѣ разъ конець та не терпѣти дальше такого болю. Вôнъ замкнувъ ся у своѣй комнатѣ, пôдпаливъ єѣ и въ огни згорѣвъ самъ на уголь.

— **Цѣкава операція.** Славный вѣденьскій операторъ проф. дръ Більротъ має сими днями робити незвычайну операцію. Недавно тому розбила 9 лѣтнôй дѣвчинцѣ Аннѣ А., донцѣ доглядачки недужихъ въ шпитали, друга дѣвчина клевцемъ голову такъ, що пробила кôсть ажь до мозку. Ту дѣвчинку привезли на клініку до дра Більрота и вôнъ пôднявъ ся єѣ самъ оперувати. На мѣсце розбитои кости має вôнъ вставити надъ мозкомъ инщу, штучну, и покрые єѣ вôдтакъ вôдповѣднымъ кусникомъ шкôры.

— **Исторія въ Альчутъ.** Найдостойнѣйшій Архікнязь Іосифъ, котрый проживає въ селѣ Альчутъ на Угорщинѣ, розповѣдавъ не давно тому одному изъ своихъ гостей исторію, що нагадує мимоволѣ ту исторію, яку нашî люде оповѣдають собѣ про вояка и капітана. Капітанъ вôйшовъ до касарнѣ и ставъ голосно сварити вояка, коли якъ разъ фіреръ спавъ на постели. Воякъ переляканый, що фіреръ пробудить ся, каже до капітана: „Пане капітанъ, будьте тихо, бо якъ панъ „фіръ“ встануть, то буде бѣда и менѣ й вамъ“. Отже мало що не таке саме приключило ся недавно и Найд. Архікнязеви Іосифови. „Сими днями — оповѣдає Архікнязь — выйшовъ я собѣ на прохôдъ до парку и читаю книжку; наразъ чую, що хтось кричить и заводить. Оглядаю ся и виджу селянина, що бѣгає край улицѣ то сюды то туды, а далѣ й просить мене, абы я помôгъ єму выгнати когута, що утѣкъ єму мѣжь мускатовî корчѣ та рододендроны, бо якъ побачить старшій огородникъ, то буде бѣда. Я схиливъ ся и зловивъ когута, що тамъ сидѣвъ, и давъ єго селянинови. Старый такъ тымъ утѣшивъ ся, що всунувъ менѣ въ руку 20 крейцарѣвъ та ще й просивъ, щобы я, борони Боже, нѣчого не казавъ о тôй єго пригодѣ зъ когутомъ старшому огородникови.

— **Чи замужна, чи вдовиця, чи вôльного стану?** Оногды ставала передъ вѣденьскимъ судомъ одна шинкарка Марія (Міріямъ) Кеніґсдорферъ за то, що замельдувала ся на поліціи фальшиво, бо подала, що она вдовиця, коли тымчасомъ показало ся, що она ще вôльного стану. Обжалована оправдувала ся тымъ, що она дѣйстно не знає, чи она замужна, чи вдовиця, чи вôльного стану. — Судья: Позвольтежь! Вы прецѣ будете найлѣпше знати, чи вы колись разъ въ своѣмъ житю вôддавали ся, чи нѣ? — Обжалована: Я ось що лишь знаю: Менѣ не було ще 16 лѣтъ, коли мене дома въ Тарновѣ вôддали родителѣ за якогось Лейбу Берля. На доказъ того привела я сюды на свѣдка мого брата. Але вѣнчанє вôдбуло ся мабуть пôсля польского обряду (значить ся пôсля жидôвского). — Судья: А щожь стало ся зъ тымъ Берльомъ, що то має бути нѣбы то вашимъ чоловѣкомъ? — Обжалована: По якôмсь часѣ вôнъ мене покинувъ и поѣхавъ до Америки. Я чула, що вôнъ тамъ вôдобравъ собѣ житє. Я думала отже, що найлѣпше зроблю, коли замельдую ся, що я вдовиця; я не могла мельдувати ся, що я замужна, бо я була вôддана, годѣ було также записати ся, що я замужна, бо я вже вôдъ многихъ лѣтъ не маю чоловѣка. — Судья переслухавши брата увôльнивъ обжаловану и каже до неи: Вы вôльнî, але то ще не значить, що вамъ вôльно вôдтеперь назватись вдовицею. — Обжалована: Прошу цѣсарскои ласки, а якажь я теперь? — Судья: Розумѣє ся, що вôльного стану. — Обжалована: Добре, я вже вôдтеперь буду завсѣгды писати ся вôльного стану.

— **Зъ Залѣщикъ** одержали мы вôдъ п. Н. Глиньского слѣдуюче письмо въ просьбою о умѣщенє: „Маю честь повѣдомити Высокоповажану Публику, що Дирекція Товариства взаимныхъ обезпеченѣ „Днѣстеръ“ у Львовѣ, именувала мене своимъ аґентомъ на судовый округъ Залѣщики. Повѣдомляючи о тôмъ Высокоповажану Публику, заявляю, що єсмь готовъ служити въ справахъ обезпеченѣ кождого часу и удѣлити всякихъ поясненѣ. Зъ высокимъ почитанємъ: *Н. Глиньскій*, аґентъ „Днѣстра“ въ Залѣщикахъ, дôмъ п. Гаррого.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Берлинъ 24 жовтня. Цѣсарь Вільгельмъ принимавъ австро-угорского посла ґр. Сеченіого на пращальнôй авдієнціи, а вôдтакъ запросивъ єго на обѣдъ.

Каліярі (Сардинія) 24 жовтня. Пôсля урядовыхъ вѣстей розваливъ цікльонъ въ Сансперате 300 домôвъ, а пôдчасъ бурѣ згинуло 63 людей.

Будапештъ 24 жовтня. Въ послѣднôй добѣ занедужало тутъ 13 людей на холеру, а померло 17.

Парижь 24 жовтня. Пôдчасъ заколоту на зборахъ анархістôвъ въ Ст. Дені стрѣляно зъ револьверôвъ и покалѣчено кôлькоро людей; арештовано чотирохъ анархістôвъ, а мѣжь ними также и якогось нѣмця.

Атины 24 жовтня. Приѣхавъ тутъ россійскій наслѣдникъ престола и єго повитано офіціяльно.

Римъ 24 жовтня. Бувшій міністеръ Цанарделі и проводиръ лѣвицѣ мавъ въ Изео бесѣду выборчу, въ котрôй высказавъ повне довѣрє для кабінету Джоліттіого и похваливъ єго проґраму фінансову. Вôнъ сказавъ, що єсть также за ощадностію, але въ виду величезныхъ войскъ въ чужихъ державахъ було бы нерозважно, бо було бы злочиномъ не выдавати на потребы войсковî и ослабляти оборонну силу краю. Звернувши на політику заграничну вказавъ на ревію фльотъ пôдъ Ґеновою, яко торжественне потверджене того, що побôчь щиро пôддержуваного союза, жиє въ Италіи и дружба для другихъ державъ. Послѣдною цѣлею союза зъ державами середнои Европы єсть миръ, котрого молода держава такъ дуже потребує для скрѣпленя своеѣ єдности и свого розвою.

Надôслане.

Мати зъ семеро дѣтьми, котра лежить недужа и терпить великій недостатокъ и бѣду, удає ся въ имени Христовôмъ до милосерныхъ сердець и просить своихъ землякôвъ подати ѣй помôчну руку. Ласкавî запомоги просить ся посылати пôдъ адресою: **Єлисавета Гупенталь, въ Перемышли, ул. Засане.**

Господь знає, що за злодѣй васъ єѣ позбавивъ!

Сторожиха хотѣла вже признати ся — але соромъ не допустивъ єѣ до того. „Нѣ“— думає собѣ — „таки не признамъ ся, що я трупа обôкрала! Цѣлый свѣтъ бы пальцемъ на мене показувавъ! Удавала отже дальше, плакала та проклинала того злодѣя, що позбавивъ єѣ такихъ грошей: Абы нѣколи не мавъ пожитку зъ тыхъ грошей, той проклятый злодѣй! Дай то єму Боже!

IV.

Барту поховали а сторожиха ходила въ тои поры якъ безъ головы. Коли собѣ подумає, що обôкрала трупа, то й встыдаєсь споглянути людемъ въ очи. А коли собѣ пригадає ту нôчь, коли то она й ока не могла зажмурити, то страхъ знову єѣ бере; але й заразъ себе розважає: Тажь то були мои грошѣ — таки мои! Але хочь и якъ себе розважала, хочь и якъ собѣ толкувала, то все таки боялась тыхъ грошей. Боялась навѣть заглянути до того мѣшочка. Коли одного разу высыпала грошѣ зъ него на стôлъ — розумѣє ся, що дверѣ замкнула на ключь — и стала ихъ перебирати та придивлятись банкнотамъ зъ чужого краю, то таки опôсля сама себе проклинала.

— На що менѣ того маєтку — каже бувало сама до себе — коли я не можу єго ужиткувати, не смѣю ужиткувати! Заразъ бы вышло все на верхъ. Всѣ казали бы, що я злодѣйка. А скажу, що то були мои грошѣ, та и на що то придасть ся? Всѣ бы заразъ сказали: Тажь тогды, коли ты обôкрала того якогось волоцюгу, то ты ще не знала, що то твôй чоловѣкъ, що тебе бувъ покинувъ. До смерти назывыли бы всѣ мене злодѣйкою. Проклята та нôчь, що зробила зъ мене злодѣйку.

Не важилась опôсля вже й дотыкати ся тыхъ грошей; бояла ся змѣняти хочь бы оденъ банкнотъ, абы то не донеслось до суду и абы єѣ вôдтакъ не замкнули до кримiналу. Такъ зазнавала она тяжкои муки, хочь неразъ розважала себе, що она невинна, що то лишь така єѣ доля.

Чимъ довше лежали у неи въ хатѣ тî грошѣ безъ ужитку, тымъ бôльше мучило то єѣ душу. Була богачка, мала грошѣ, добре золото и добрî банкноты, а не могла ихъ уживати. Всѣ тî грошѣ мусѣли лежати такъ схованî ажь до єѣ смерти. Неразъ собѣ думає: По моѣй смерти возьме хтось чужий тî грошѣ та буде собѣ панувати та уживати, а я, хочь то моя спадщина, мушу жити якъ жебрачка!

Тî гадки такъ єѣ мучили, що она бувало, коли высыпле грошѣ на стôлъ, зриваєсь, та ховає чимъ скорше, бо думає, що єѣ хтось пôдглядає. Наконець ажь таки зôйшла зъ розуму, молить ся и плаче, а вôдтакъ кричить: Пôдсѣвъ на мене, — онъ, бачишь? — пôдсѣвъ. — Одного дня найшли єѣ въ хатѣ неживу.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Експедиція мѣсцева
НАРОДНОИ ЧАСОПИСИ

зъ днемъ 1 (13) сѣчня 1892 перенесена до

„БЮРА ДНЕВНИКÔВЪ“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА,

улиця Короля Людвика, ч. 9.

„Бюро Дневникôвъ“ буде приймати, выключно, вôдъ Нового року предплату мѣсцеву.

Инсераты („оповѣщеня приватнй“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Газеты Львôвскои“ вôдъ теперь буде принимати лишь горѣ назване „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКЙ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не числячи жадной провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечнй.
5% листы гіпотечнй преміованй.
5% листы гіпотечнй безъ премін.
4½% листы Тов. кредитового земс.
4½% листы Банку краевого.
4½% пожичку краеву галицку.
4% пожичку пропінаційну галицку.
5% „ „ буковиньску.
4½% пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% пожичку пропінаційну угорску.

4% угорскй Облигации индемнизаційнй,

котрй то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякй выльосованй, а вже платнй мѣсцевй паперы цѣннй, якъ также купоны за готôвку, безъ вселякои провізіи, а противно замѣсцевй лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить. 2

Австрійско-угорска
FINANZ-KUNDSCHAU

Признане, якого доси зазнавало наше письмо, дало намъ товчокъ, побôльшити его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашои часописи. Въ рамкахъ дотеперѣшныхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансовй и господарскй обявы обширно и предметово. Всеже при тôмъ можемо числити, що въ новôй своѣй формѣ нашъ збôльшеный дневникъ знайде вôдкликъ голоснѣйшій. Попри жертвы, якй на насъ накладае побôльшене обему, высокôсть предплаты зôстае незмѣнена, така якъ доси, бо мы намагаемо знайти бôльше розповсюдненe.

Число пробне даромъ.

Рôчна предплата за 52 богатй змѣстомъ числа 1 зр.

Адмініcтрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11

ПРИГОТОВЛЕНЕ

на

ОДНОРОЧНЫХЪ ОХОТНИКÔВЪ

и до принятя въ

Ц. И К. ВОЙСКОВЙ ШКОЛЫ

починае ся въ приватнôй войсковôй приспособляючôй школѣ — **3 лютого с. р.**

Frisch, Wien 1, Schottenbasteingasse 4.

директоръ, ц. и к. майоръ въ пенс., уперéдъ проф. въ ц. и к. Академіи вôдъ жені и корпусѣ вôдъ мінъ и пр.

Проґрамы даромъ.

Антикварска оферта.

МАЙЕРЪ, ЛЕКСИКОНЪ

4 (найновѣйше) выдане

16 елегантныхъ томôвъ оправленыхъ въ полотно, якъ новй, замѣсть

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

Чоколяда десерова.

Найбôльша фабрика на свѣтѣ—денна продажь 50.000 к°

Подроблюване забезпечено.

Подостаткомъ по всѣхъ лѣпшихъ склепахъ товарôвъ кольоніяльныхъ, по дроґеріяхъ и склепахъ въ лакôтками, также по цукорняхъ.

Зъ друкарнѣ Е. Винярского, подъ зарядомъ В. И. Вебера.